

CHÍNH PHỦ
Số: 08/1998/NQ-CP

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc
Hà Nội, ngày 16 tháng 7 năm 1998

NGHỊ QUYẾT

Về các giải pháp điều hành kế hoạch trong 6 tháng cuối năm 1998

Trong 2 ngày 29 - 30 tháng 6 năm 1998, Chính phủ họp phiên thường kỳ tháng 6 năm 1998 đã quyết định một số chủ trương, biện pháp cần tập trung chỉ đạo, điều hành kế hoạch phát triển kinh tế, xã hội và Ngân sách Nhà nước trong 6 tháng cuối năm 1998 như sau:

A. TÌNH HÌNH THỰC HIỆN KẾ HOẠCH 6 THÁNG ĐẦU NĂM, TỒN TẠI VÀ NGUYÊN NHÂN CHỦ YẾU

Do dự báo được tình hình khó khăn trong năm 1998, nên trong 6 tháng đầu năm, cùng với việc tiếp tục các biện pháp khắc phục hậu quả thiên tai, Chính phủ đã tập trung sự chỉ đạo điều hành vào việc tháo gỡ những khó khăn, ách tắc trong đầu tư phát triển và trong sản xuất kinh doanh; tăng cường các giải pháp hỗ trợ nông dân và các doanh nghiệp, tạo điều kiện thuận lợi hơn để phát huy nội lực theo tinh thần Nghị quyết Hội nghị BCH Trung ương lần thứ tư (khoá VIII). Đồng thời xử lý một cách linh hoạt, thận trọng một số vấn đề về tài chính - tiền tệ nhằm hạn chế thấp nhất sự tác động bất lợi của cuộc khủng hoảng kinh tế khu vực, bảo đảm sự ổn định kinh tế vĩ mô. Công tác chỉ đạo, điều hành của Chính phủ, của các Bộ, ngành và địa phương được cải tiến một bước.

Những cố gắng nêu trên đã góp phần cùng toàn Đảng, toàn quân và toàn dân khắc phục khó khăn; hạn chế sự giảm sút của sản xuất kinh doanh; duy trì được nhịp độ tăng trưởng khá (GDP tăng 6,64%); ổn định kinh tế vĩ mô; giữ vững an ninh quốc phòng; các lĩnh vực giáo dục, đào tạo, văn hoá, xã hội, y tế... đều có bước tiến bộ.

Tuy nhiên, tình hình kinh tế - xã hội của nước ta đang đứng trước những khó khăn, thách thức lớn:

Nhịp độ tăng trưởng của nền kinh tế chậm lại; sức mua xã hội và thị trường xuất khẩu bị co hẹp, hàng hoá nước ta bị cạnh tranh gay gắt hơn; hậu quả nặng nề của thiên tai còn tiếp tục ảnh hưởng đến sản xuất nông nghiệp; việc huy động vốn trong nước và nước ngoài cho đầu tư phát triển kinh tế - xã hội gặp nhiều khó khăn, vốn đầu tư thuộc nguồn Ngân sách Nhà nước còn hạn hẹp, vốn đầu tư của các doanh nghiệp và của dân cư đều đạt thấp so với dự kiến, vốn đầu tư nước ngoài giảm mạnh; một số công trình, dự án cấp bách do không đủ vốn để thực hiện đúng tiến độ, do đó sẽ ảnh hưởng trực tiếp đến tăng trưởng kinh tế của năm nay và các năm sau. Mức thu ngân sách đạt thấp, trong khi các yêu cầu chi tăng lên làm cho ngân sách thêm căng thẳng; các tệ nạn xã hội chưa được khắc phục rõ nét; việc làm cho người lao động đang là một trong những vấn đề bức xúc đòi hỏi phải tập trung giải quyết.

Tình hình trên do nhiều nguyên nhân. Ngoài ảnh hưởng nặng nề của thiên tai và sự tác động bất lợi của cuộc khủng hoảng kinh tế khu vực thì những yếu kém chủ quan đóng vai trò rất quan trọng. Hiệu quả và sức cạnh tranh của nền kinh tế còn thấp và chưa có chuyển biến rõ nét; việc cụ thể hoá và tổ chức thực hiện các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước nhằm đẩy mạnh công cuộc đổi mới, phát huy mạnh mẽ nguồn lực trong nước, nâng cao hiệu quả hợp tác kinh tế quốc tế để phát triển sản xuất kinh doanh... còn chậm, chưa tạo được bước chuyển biến căn bản. Các ách tắc trong hệ thống thể chế, thủ tục hành chính vẫn còn lớn. Một bộ phận cán bộ, nhất là cán bộ ở cấp thừa hành còn gây phiền hà, nhũng nhiễu; làm cản trở hoạt động sản xuất kinh doanh của dân và doanh nghiệp. Việc thực hiện các chính sách, quy định của Nhà nước, ngay cả các quy định đúng đắn, ban hành kịp thời, có lúc, có nơi vẫn không tổ chức triển khai một cách nghiêm túc.

Những yếu kém chủ quan trên đây cần phải được tập trung khắc phục trong thời gian tới.

B. CÁC GIẢI PHÁP LỚN ĐIỀU HÀNH THỰC HIỆN KẾ HOẠCH NĂM 1998

Mục tiêu quan trọng nhất của công tác chỉ đạo, điều hành trong những tháng tới là tạo cho được động lực phát triển mạnh mẽ trong các tầng lớp nhân dân; phát huy cao độ các nguồn lực trong nước; thu hút và sử dụng có hiệu quả nguồn vốn bên ngoài; khắc phục các yếu kém trong tổ chức thực hiện để vượt qua khó khăn, thách thức, ổn định và phát triển kinh tế - xã hội. Theo tinh thần đó, Chính phủ quyết định một số chủ trương, biện pháp lớn sau đây:

I. VỀ NÔNG NGHIỆP

1. Tập trung chỉ đạo sát sao khâu chăm sóc, thu hoạch lúa hè thu và triển khai sản xuất vụ mùa, phấn đấu đạt chỉ tiêu sản lượng lương thực đã đề ra.
2. Chỉ đạo chặt chẽ công tác xuất khẩu gạo, bảo đảm an toàn lương thực quốc gia trong mọi tình huống; đồng thời, điều hoà tốt việc lưu thông lương thực đến vùng cao, vùng sâu, vùng thiếu lương thực.
3. Đẩy mạnh tiến độ thi công các công trình thuỷ lợi cấp bách vùng ngập lũ ở đồng bằng sông Cửu Long trước mùa mưa lũ năm 1998. Chỉ đạo chặt chẽ các biện pháp bảo vệ đê điều và phòng chống lụt bão; có các phương án cụ thể để đối phó với những tình huống xấu nhất có thể xảy ra.
4. Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương cần nhanh chóng kiểm tra lại số diện tích các cây công nghiệp, nhất là diện tích cây cà phê, cây điều, hồ tiêu... thiệt hại do bị hạn nặng vừa qua. Nhà nước bảo đảm đủ vốn tín dụng ưu đãi cho nông dân vay để chăm sóc và khôi phục diện tích các cây công nghiệp bị thiệt hại và cho vay trồng mía ở những vùng đã có nhà máy đường.
5. Tiêu thụ nông sản gắn với phát triển công nghiệp chế biến nông sản hướng vào đẩy mạnh xuất khẩu, nâng cao hiệu quả sản xuất nông nghiệp là nhân tố có ý nghĩa then chốt, cần được quan tâm đúng mức. Khuyến khích mạnh mẽ các thành phần kinh tế đầu tư xây dựng các cơ sở chế biến nông sản và tiêu thụ sản phẩm cho nông dân. Các Tổng công ty kinh doanh các mặt hàng lương thực, thực phẩm của Trung ương và các địa phương cần tập trung xây dựng kế hoạch cụ thể về việc mở rộng thị trường tiêu thụ nông sản trong và ngoài nước. Ưu tiên đầu tư phát triển công nghiệp chế biến nông, lâm, hải sản phù hợp với từng vùng, địa phương. Chính phủ hỗ trợ vốn đầu tư chế biến, nhất là chế biến sâu nhằm nâng cao chất lượng một số mặt hàng xuất khẩu như gạo, hải sản, chè, cà phê và các loại rau quả, thực phẩm khác...
6. Nhà nước khuyến khích và tạo điều kiện cho các thành phần kinh tế đầu tư mua sắm tàu thuyền và ngư, lưới cụ đánh bắt cá xa bờ. Các quốc doanh đánh bắt cá cần khẩn trương đổi mới tổ chức, quản lý để nâng cao hiệu quả hoạt động, làm tốt hơn vai trò nòng cốt cho lực lượng ngư dân hoạt động trên vùng biển khơi, kể cả trong khâu đánh bắt, mua, chế biến, tiêu thụ sản phẩm và các dịch vụ liên quan. Tiếp tục cải tiến các thủ tục cho vay, đẩy nhanh việc

giải ngân các dự án đóng tàu đánh bắt cá. Chú trọng đúng mức công tác đào tạo lao động kỹ thuật và quản lý cho nghề đánh bắt hải sản xa bờ. Tăng cường công tác cảnh báo bão và cứu hộ trên biển.

7. Tổng kết việc tổ chức thực hiện chương trình 327 và các mô hình kinh tế đồi rừng trong những năm qua để rút ra những kinh nghiệm cần thiết cho việc xây dựng cơ chế, chính sách, cách thức tổ chức, chỉ đạo phù hợp, bảo đảm hiệu quả cao trong việc khai thác 10 triệu ha đất trống, đồi núi trọc. Trước mắt cần rút ra kinh nghiệm để chỉ đạo chương trình trồng 5 triệu ha rừng. Triển khai kế hoạch khai hoang một số diện tích tập trung ở Tứ giác Long Xuyên, Tây Nguyên và tỉnh Bình Phước để điều chuyển số hộ nông dân không có ruộng ở đồng bằng sông Cửu Long đến lập nghiệp tại các vùng này. Đồng thời, khuyến khích mạnh mẽ nhân dân đầu tư khai thác đất trống, đồi núi trọc để trồng cây công nghiệp, cây ăn quả, chăn nuôi theo hình thức trang trại.

8. Chủ tịch Ủy ban nhân dân các tỉnh có biện pháp thiết thực để ngăn chặn tình trạng cháy rừng; xử lý nghiêm các vụ vi phạm gây cháy rừng và chỉ đạo chặt chẽ việc trồng lại rừng bù vào diện tích bị mất.

9. Ủy ban nhân dân các tỉnh nắm chắc tình hình thiếu đói trên địa bàn tỉnh và nhanh chóng có biện pháp cứu trợ kịp thời, chỉ đạo việc trồng rau màu ngắn ngày để phòng chống đói giáp hạt.

10. Nâng cao trách nhiệm của chính quyền các cấp trong việc giải quyết khiếu kiện của dân; thực hiện tốt quy chế dân chủ ở cơ sở; bảo đảm an ninh, ổn định và đoàn kết nông thôn.

II. VỀ CÔNG NGHIỆP VÀ SẮP XẾP DOANH NGHIỆP NHÀ NƯỚC

1. Đối với những sản phẩm có sức cạnh tranh trên thị trường trong nước và nước ngoài, nhất là những sản phẩm xuất khẩu thuộc các thành phần kinh tế, được vay vốn tín dụng ưu đãi để đổi mới thiết bị và công nghệ, mở rộng sản xuất kinh doanh; có chính sách thưởng cho các doanh nghiệp có nhiều hàng xuất khẩu hoặc xuất khẩu sản phẩm mới, công nghệ cao và thưởng cho các tổ chức và cá nhân mở được thị trường xuất khẩu mới.

2. Tiếp tục đổi mới và nâng cao hiệu quả hoạt động của các doanh nghiệp nhà nước là yêu cầu vừa cấp bách, vừa cơ bản của nền kinh tế. Trong 6 tháng cuối năm 1998, cùng với việc thực hiện các giải pháp chấn chỉnh và đổi mới hoạt động các doanh nghiệp nhà nước, cần đẩy

nhANH VIỆC THỰC HIỆN CHỦ TRƯỞNG CỔ PHẦN HOÁ CÁC DOANH NGHIỆP NHÀ NƯỚC. ĐỒNG THỜI CHỈ ĐẠO THỰC HIỆN THÍ ĐIỂM CÁC HÌNH THỨC CHO THUÊ, CHUYỂN SANG HÌNH THỨC SỞ HỮU TẬP THỂ HOẶC BÁN MỘT SỐ DOANH NGHIỆP KHÔNG CẦN THIẾT PHẢI GIỮ SỞ HỮU CỦA NHÀ NƯỚC THEO TÌNH THẦN NGHỊ QUYẾT HỘI NGHỊ BCHTW LẦN THỨ TƯ (KHOÁ VIII).

Trong quý III năm 1998, Bộ Công nghiệp, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Bộ Giao thông vận tải, Bộ Xây dựng, thành phố Hà Nội và thành phố Hồ Chí Minh công bố danh sách các doanh nghiệp nhà nước dự kiến thực hiện cổ phần hoá và kế hoạch triển khai trong năm. Các Bộ, ngành và các tỉnh, thành phố khác tiếp tục công bố danh sách các doanh nghiệp nhà nước sẽ được thực hiện cổ phần hoá trong năm 1998 và chuẩn bị kế hoạch sắp xếp và cổ phần hoá doanh nghiệp năm 1999. Đồng thời khẩn trương triển khai thực hiện Nghị định số 44/1998/NĐ-CP ngày 29 tháng 6 năm 1998 của Chính phủ về việc chuyển doanh nghiệp nhà nước thành Công ty cổ phần.

Chấn chỉnh và tăng cường đội ngũ cán bộ quản lý doanh nghiệp có phẩm chất tốt và năng lực cho các doanh nghiệp nhà nước; kiên quyết thay thế số cán bộ quản lý doanh nghiệp có sai phạm, năng lực kém, không đảm đương được trách nhiệm.

4. Trong quý III năm 1998, Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương phải xây dựng xong phương án tháo gỡ khó khăn cho các doanh nghiệp địa phương, bao gồm các giải pháp kinh tế và các giải pháp về tổ chức, cán bộ trình Thủ tướng Chính phủ.

5. Bộ Kế hoạch và Đầu tư cần tổ chức bộ phận chuyên trách chịu trách nhiệm làm đầu mối giải quyết hoặc báo cáo lên cấp có thẩm quyền giải quyết kịp thời những ách tắc, khó khăn trong sản xuất kinh doanh của các doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài, trong đó đặc biệt quan tâm việc duy trì sử dụng lao động và đẩy mạnh xuất khẩu. Các Bộ quản lý ngành chịu trách nhiệm giải quyết những vướng mắc, khó khăn trong sản xuất, kinh doanh của các doanh nghiệp trong nước thuộc ngành và thẩm quyền của Bộ. Ban Đổi mới quản lý doanh nghiệp Trung ương chịu trách nhiệm tổng hợp và kiến nghị với Thủ tướng Chính phủ các giải pháp xử lý những vấn đề tồn tại và phát sinh tại các Tổng công ty 91 về cơ chế, chính sách, mô hình tổ chức quản lý doanh nghiệp.

6. Đối với những doanh nghiệp thuộc diện phải di chuyển ra khỏi thành phố, thị xã theo quy hoạch, được chuyển nhượng quyền sử dụng mặt bằng sản xuất cũ để lấy vốn đầu tư xây dựng